

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **D. P.B., a.s., O.**, proti žalovanému : **J. C.**, bývajúcí v G., prechodne bývajúcí v G., **o zaplatenie 1 414,- Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11 C 129/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV z 11. októbra 2007 č.k. 11 C 129/2007-39,

t a k t o :

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Bratislava IV z 11. októbra 2007 sp. zn. 11 C 129/2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi doručený 4. augusta 2006 D. P. B., a.s., B., žiadal, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu 1 414,- Sk a trovy konania 2 080,- Sk. Návrh na vydanie platobného rozkazu žalobca odôvodnil tým, že žalovaný sa 16. novembra 2005 na linke MHD č. 26 na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístkom. K úhrade sumy 1 400,- Sk a cestové 14,- Sk mal byť žalovaný vyzvaný upomienkou 25. januára 2006. K návrhu žalobca pripojil „hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok zo 16. novembra 2005“.

Okresný súd Spišská Nová Ves platobným rozkazom z 4. augusta 2006 č.k. 4 Ro 199/2006-6 návrhu v celom rozsahu vyhovel. Platobný rozkaz bol žalovanému doručený 27. apríla 2007.

Dňa 14. mája 2007 žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor, ktorý odôvodnil tým, že v mesiaci november 2005 sa nenachádzal v B. a súčasne požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku za podanie odporu z dôvodu insolventnosti (č.l. 26 spisu). Odpor a žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku boli Okresnému súdu Spišská Nová Ves doručené 14. mája 2007, pričom ďalším podaním z 9. mája 2007, ktoré bolo okresnému súdu doručené spolu s odporom a žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov, žalovaný namietal aj miestnu príslušnosť Okresného súdu Spišská Nová Ves na konanie a žiadal postúpiť vec Okresnému súdu Bratislava IV (v tom čase mal žalovaný prechodný pobyt v B. na S.).

Vec bola podľa ustanovenia § 105 ods. 2 O.s.p. s poukazom na § 84 a 85 ods. 1 O.s.p. postúpená z dôvodu miestnej príslušnosti Okresnému súdu Bratislava IV dňa 18. júna 2007.

Dňa 3. júla 2007 (č.l. 33, 34 spisu) Okresný súd Bratislava IV predvolal žalobcu a žalovaného na pojednávanie na deň 10. októbra 2007 o 13,15 hod. Žalobcovi bolo predvolanie doručené 4. júla 2007. Žalovanému predvolanie bolo zaslané spolu s tlačivom „Potvrdenie osobných a majetkových pomerov“ a výzvou na jeho predloženie súdu v lehote 10 dní (č.l. 35 spisu), zásielka sa však vrátila súdu 26. júla 2007 ako neprevzatá v odbernej lehote (zásielka bola zaslaná doporučené a 6. júla 2007 bola uložená na pošte).

Podľa zápisnice o pojednávaní z č.l. 37, 38 spisu súd vykonal pojednávanie v tejto veci dňa 11. októbra 2007, pojednávať sa začalo o 8.30 hod. Na pojednávaní sa nezúčastnili ani žalobca ani žalovaný, súd podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti účastníkov a vydal rozsudok z 11. októbra 2007 č.k. 11 C 129/2007-39, v ktorom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 1 414,- Sk a náhradu trov konania vo výške 2 080,- Sk k rukám právneho zástupcu žalobcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Písomné vyhotovenie rozsudku z 11. októbra 2007 č.k. 11 C 129/2007-39 bolo žalobcovi doručené 29. novembra 2007 a žalovanému 5. decembra 2007, rozsudok nadobudol právoplatnosť 21. decembra 2007. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že „účastníci boli riadne predvolaní, neustanovili sa na pojednávanie ani nežiadali z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, preto súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. v ich neprítomnosti“.

Proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. decembra 2007 podal dňa 12. júna 2008 mimoriadne dovolanie generálny prokurátor, ktorého prípustnosť a opodstatnenosť vyvodzoval z ustanovenia § 243e ods. 1, § 243f ods. 1 písm. a/ a § 237 písm. f/ O.s.p. s odôvodnením, že okresný súd žalovanému odňal možnosť konať pred súdom. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení z 25. júla 2008 navrhol, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu pohľadávky voči D. P. B..

Žalovaný v procesnom podaní zo dňa 23. júna 2008 sa pripojil k mimoriadnemu dovolaniu, pretože v konaní na Okresnom súde boli hrubo porušené jeho zákonné práva, ktoré okrem iného mu garantuje ako účastníkovi konania Ústava Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie proti právoplatnému rozsudku súdu prvého stupňa bolo podané včas a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je podľa ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p. tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

Podľa § 1 O.s.p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 2 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, uskutočňujú výkon rozhodnutí, ktoré neboli splnené dobrovoľne, dbajú pritom na to, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb.

Podľa § 3 O.s.p. občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti a slúži na jej upevňovanie a rozvíjanie. Každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené.

Podľa § 51 O.s.p. predvolanie na súd sa deje spravidla písomne a v nalievavých prípadoch i telegraficky, telefaxom alebo telefonicky. Predvolať možno i ústne na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu, na ktorom je predvolaný prítomný.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Vyššie uvedenými ustanoveniami zákonov sa však okresný súd dôsledne neriadil.

Účastníci konania v tejto veci boli predvolaní na pojednávanie na deň 10. októbra 2007 o 13.15 hod. (č.l. 33, 34 spisu), pojednávanie sa však podľa zápisnice z č.l. 37, 38 spisu uskutočnilo 11. októbra 2007 o 8.30 hod. a na tomto pojednávaní súd vyhlásil aj napadnutý rozsudok. Na pojednávanie, ktoré sa konalo 11. októbra 2007 účastníci konania neboli riadne a včas predvolaní, neboli preto splnené podmienky na to, aby súd mohol vec prejednať v ich neprítomnosti a postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd porušil zákon, odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožňuje realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

Postup súdu, pri ktorom sa uskutoční pojednávanie v neprítomnosti účastníka konania bez toho, aby doručenie bolo riadne vykázané a doklad o doručení bol pripojený v spise, sa považuje za závažné porušenie práv účastníka konania. Súdy sú nielen oprávnené ale aj povinné predvolávať osoby k súdnemu konaniu. Iba v prípade, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, možno pojednávanie uskutočniť v jeho neprítomnosti.

Účastníci konania musia byť riadne a včas upovedomení o dátume a čase nariadeného pojednávania, ako aj o mieste, kde sa má pojednávanie konať, a to tak, aby o tom nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti (§ 115 O.s.p.). Ak bol účastník konania predvolaný na pojednávanie na iný deň a na inú hodinu (v inom čase), ako sa pojednávanie skutočne konalo, treba na to hľadiť, akoby na pojednávanie vôbec predvolaný nebol.

Postupom súdu tak ako je vyššie uvedený bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom a v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p.

Tieto skutočnosti založili opodstatnenosť mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ a § 237 písm. f/ O.s.p. Preto rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie Okresnému súdu Bratislava IV (§ 243b ods. 1, 3 O.s.p.) s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný, pričom v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Emília Kišacová